

מסורת הש"ס

אסוקי הכלל. כגון זה שהטמין בדבר אחר והיה קופה על הגפת...

לענין רש"י

פליטרי (פליטריישי). לבר.

מוסף רש"י

ובענין צמר. לאחר שנקרא ונסלח נחטקת וביי יו. ובמובניו של חזקוני נגידים...

רבינו חננאל

הפסוק נמי הכלל. ואריקנא אפר רבא אנטח כוזא דריא אפומא דקומקומא סתום...

במה טומנין פרק רביעי שבת

אסוקי הכלל. כגון זה שהטמין בדבר אחר והיה קופה על הגפת לויכא אלא שהגפת מעלה הכל למעלה ומרמית קדרה שנקופה:

אסוקי הכלל דויתים מסקי הכלל דשומשמיין לא מסקי הכלל רבה ורבי זירא איקלעו לבי ריש גלותא חזויה לההוא עבדא דאנח כוזא דמיא אפומא דקומקומא ינוהיה רבה א"ל ר' זירא מאי שנא ממיחם על גבי מיחם א"ל התם דרוב חזויה דפרים דסתודר אפומיה דכוזא ואנח נטלא עילויה ינוהיה רבה א"ל ר' זירא אמאי אמר ליה השתא חזית לסוף חזויה דקא מעצר ליה א"ל מאי שנא מפרונקא א"ל התם לא קפיד עילויה הכא קפיד עילויה: ולא בתבין: בעא מיניה רב אדא בר מתנה מאביי מוכין שטמון בהן מהו לטלטלין בשבת א"ל יובי מפני שאין לו קופה של תבן עומד ובפקוד קופה של מוכין לימא מסייע ליה טומנין בניו צמר ובציפי צמר ובלשונות של ארגמן ובמוכין ואין מטלטלין אותן אי משום הא לא איריא הכי קאמר אם לא טמון בהן אין מטלטלין אותן אי הכי מאי למוטרא מהו דתימא חזי למוטא עלייהו קמ"ל: רב חסדא ישרא לאהרורי יאורדא לבי סדיא בשבתא אויביה רב חנן בר חסדא לרב חסדא מתירין בית הצואר בשבת אבל לא פותחין ואין נותנין את המוכין לא לתוך הכר ולא לתוך הכסת ביו"ט ואין צריך לומר בשבת לא קשיא הא בחדתי הא בעתיקי תניא נמי הכי אין נותנין את המוכין לא לתוך הכר ולא לתוך הכסת ביו"ט ואין צריך לומר בשבת נשדו מחזירין אותן בשבת ואין צריך לומר ביום טוב אמר רב יהודה אמר רב ה"ה הפותח בית הצואר בשבת חיוב חטאת מתקיף לה רב כהנא מה

מ"ה

דויתים מסקי הכלל. מקלן יש לאסור להניח גתלים תחת הקדרה אפי' יתן עליהן אפר אין להטמין קדרה עליהם שהרי גתלים מעלין הכל למעלה כמו גפת של זימיה הויא אוחו לנו מטמין על כירות שלנו שקורין אשטרי"א ואע"פ שגורפין אותו הוא מוסף הכל כמו גפת של זימיה ואומר ר"י שיש ליתן טעם לקיים המנהג דגבי גפת איכא למיחש שמא יטמין כולה כמנהג אכל זכירות שלנו לא שייך למיחש הכי ועוד יש שעושין חפירה גדולה ועושין בה צינן לזכים סביב מכל דא ומלמטה ומחמין אותה היעב וגורפין אותה ומטמין בה את הקדרה ולא דמיא למטמין בדבר המוסף הכל ללא אסרו אלא כשטמין ומדיק סביב הקדרה דומיא דרמין אכל מנור או חפירה שיש אור צינן הדפנות לקדרה אין לאסור יותר מהשהא חף על פי שכל הקדרה בתוך המנור ורבינו ברוך פי' שיש לחלק צינן מוספת הכל דגפת למוספת הכל דכירה שלנו פי' שהכירה אין חומה אלא מחמת האש ולעולם מתקרב והולך אכל הגפת מוסף הכל מעצמו אומר רבינו שמואל דמותר לטום תפוחים אלא האש סמוך לחשכה אע"פ שלא יוכלו ללנות מבע"י דנאכלין טפי כמו שהן מין מחשיל שנתבשל כמאכל כל דרוסי' דשרי ואע"ג דכפ"ק (ד' י"ט) תנן אין לולינן כשר כלל וביצה אלא כדי שיעלו מבע"י אע"פ שפעמים אורלים כלל מי מ"מ אינו ראוי לאכול מי כמו תפוחים ורואה להפיג חריפותן ולמתקן בנישולו ואם הטמין תפוחים עם הקדרה אסור להחזיר כרים וכממות על הקדרה שעממן או להוסיף על אותן כרים אע"ג דאם אין שם תפוחים מותר להחזיר כדתנן בפירקין (ד' נ"א) ככהו ומתנגלה מותר לכסותו ולהוסיף נמי אמרינן בגמרא (שם) אם נא להוסיף מוסף קשים עם הקדרה תפוחים אסור דאם מחזיר קודם שמתבשלו

עין משפט
נר מצוה

ב א טושי"ע ארית טומן שח ספק ח' הלכה עו טור ורובע ארית ד ב מ"י פכ"ב מלכות שבת סתם עכ ספק טו' הלכה י"י טושי"ע ארית סתם דע ספק א' ה ד מ"י פכ"ב מלכות שבת הלכה עו טור ורובע ארית ורובע ארית סתם ט"מ ספק ח' ו ה מ"י פ"י מלכות שבת הלכה י"י טושי"ע ארית סתם ט"ז ספק ג'

רב נסים גאון

פרק רביעי בטה בטה טומנין אפר ליה ר' זירא מאי שנא ממיחם על גבי מיחם. ככוף הפרק ז"ק (א) בכרייתא גרסי ומניחין מיחם על גבי מיחם. ומאי שנא מפרונקא. עיקר דיליה בפרק ר' אליעזר אמר חולין את המסכתא בי"ט וז"ל עמו אפר רבא האי פרונקא אפלא דפומא רבובא שרי זכר. ואיכא דאמר מאי שנא מפרונקא דמי ליה שרי זירא עם רבא הנה פליגי. והוא בעל השמיעה.

מננא: הפוסח ביום ה'אור. של חלוק לכתמילה: הייב חטאת. דהשתא קמשוי ליה מנא וחיבי משום מכה בפטיש והיינו גמר מלאכה: מה להחזיר: מ"א שנא ממיחם ע"ג מיחם. קשה לר"י דנכרייתא גופה דשרי מיחם ע"ג מיחם כדנכרייתא לא שמעי עליה ולא מכת כרייתא פריך אלא ממעשים בכל יום שנתמיה מיחם עם גבי מיחם תימה דהכי דמי אי די סולדת זו היכי הוה צעי למישרי אע"פ שמבשל מי לא ידע דחולדות האור כאור דתנן (ועל דף נ"א) אין נותנין ביצה כלל המיחם ואמר אם נגלגל חיוב חטאת ותנן נמי (דף נ"א) המיחם שפינהו לא יתן לתוכו זונן ואי להפסיר היכי מסיק דאסור והא תניא כפ' כירה (דף נ"א) נותן אדם קיתון של מים כנגד המדורה לא בשביל שיחמו אלא בשביל שחפוג ינתן והיינו הפסר דמכוח סוגיא דהתם וד' יהודה נמי קאמר התם אחד מים ואחד שמן די סולדת זו אסור אין די סולדת זו מותר ואין לחלק דגבי מדורה זיהר שלא יבשל כיון שהיא אלא האש אבל הכא אפילו אין די סולדת זו אסור דשמא יבא לטעות ויניח עד שיבשל דהא גבי מיחם שרינן לתת לתוכו מים מרובין כדי להפסירין ולא גורין אטו מים מועטין אע"פ שאינו אלא האש ונראה לרשב"א דהא דשרינן לתת קיתון של מים כנגד המדורה היינו דנחוק מן המדורה שעלשום לא יוכל לבא לידו בשול אבל בקרוב אסור אפי' להפסיר דילמא משתלי ואמי להניחן שם עד שיבשל ולהכי מסיק הכא דאסור ולא בשביל שיחמו דקתני התם היינו כלומר במקום שיכול לבא לידו שיחמו והלשון דחוק קאח: מ"א שנא מפרונקא. פ"ח דאמר רבא בפרק חולין (לקמן ק"ט): האי פרונקא אפלא דכובא שרי דלא הוה אהל ולא חיישין שמא יכחוש: ה"ה פ"ח דכ"ה. פ"ח דכ"ה דכ"ה (דף נ"א) ו"ב מפני שאין לו קופה של תבן בו. וא"ת מאי קבעי הא תנן במתניתין טומנין בגזיזי למה לומר דאין מטלטלין אותן והיינו אפילו טמן דהא קתני בהדיא כיצד עושה מנעד את הכיסוי והן נפולות וכי מיימי מברייתא דמסייע ליה ליימי ממתניתין דלא מצי למדחי ממתניתין כדדחי ברייתא וליכא למימר דמתני' איכא לאוקומי בשל הפתח כדמוקי לקמן רבינא ע"כ סוגיא דהכא לא כבידא כרבינא מדלא מוקי ברייתא דמיימי בשל הפתח ותיקן ר"י דגזיזי למה לומר חשיבי טפי ממוכין ואסורים לטלטל יותר ואע"ג דרבא קאמר לקמן דאפילו גזיזי למה לומר דאין מטלטלין אין לחוש אי פליגא אדאבי דהכא כיון דלא קיימא לקמן מילתיה דרבא ולמאי דמשני רבינא מילתיה דרבא ומוקי מתניתין בשל הפתח ודרבא בשאין של הפתח אומר רשב"א דה"ג מיידי כמוכין של הפתח ולא פליגא דרבא דלאכ"י אך ק"ק דמאי משני בסמוך מהו דתימא חזי למנא עליהו כיון דמיידי בשל הפתח היכי ס"ד דשרי לטלטל משום דחזי למנא עליהו: ה"ק אם לא טמן אין מבייבין אותן. אמוכין קאי ולא אחיזי למה לומר דגזיזי למה לומר דאין מטלטלין: ה"ה בחדתי דא בעתיקי. אומר ר"י שאם נתקו חוטי הסרבל אם הנקב רחב ויכול להכניסם בלא טורח שרי כיון דעתיקי וכלכד שיתם צענין זה שלא יבא לחוש שמא יתקע דצענין שהוא גרילות לתקוע ולקשור נראה דאסורין להחזיר כדאסורין גרים כל הכלים (דף קכ"ג) החזרת שידה מביה ומגדל גזירה שמה יתקע: וכי